

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 11. majnika 1927.

Št. 19.

Po volitvah.

Naši delavci.

Povsod na svetu in vedno je bilo tako, da je imel vsakdo svojo glavo in svoje misli. In ker smo vsi navezani drug na drugega, sosed na sosedu, obrtnik na kmetu, kmet na obrtnika, gospodar na delavca, delavec na gospodarja, se je bilo vedno treba zgovoriti med seboj: to daš ti, to dam jaz, in če je ta razgovor bil pravičen, se je tako ustanavljal družabni mir. Zadovoljen je bil gospodar, zadovoljen delavec, če tudi ni mogel vsakdo vsega doseči, kar bi si bil želel. Pri teh volitvah smo prvič čuli besedo o diktaturi proletariata, to se pravi: delavcem so voditelji obetali, da bodo oni, kadar dobe večino v državi, kratkomalo s silo ugnali vse tiste, ki niso njihovega mnenja, s silo izgnali vero, s silo odpravili lastnino, s silo zenačili ljudi, da bo svet kakor pod cesarjem — kosarna. To bi bilo novo suženjstvo za ljudi. Ali katolicizem in krščansko modroslovje uči, da ima postavodaja svoje meje. Krščanska resnica nas je osvobodila in krščanskemu svetu udahnila zavest prostosti, ki se sili ne ukloni.

Veliko je socijalna demokracija doslej dosegla: dosegla je republiko, dosegla mnogo postav v dozdevno korist delovnega ljudstva. Zavarovalo se je ljudi za slučaj bolezni, za starost, za obnemoglost, pa tudi za slučaj, ko zasluška ni. Ljudem se je vzela oblast do hiš, da ni treba plačevati stanarine, drugim, ki so imeli kaj prihranjenega, se je pobralo s postavo, da je krona krona. V državnem zboru so delavci zastopani primerne svojemu številu tako močno, da se brez njih ne more skleniti nobena postava. A delavska beda se ni zmanjšala, rastla je: Toliko brezdelnih ljudi nikoli ni bilo; 270.000 se jih je pred mescem seštel. Ali si moremo predstavljati večjo nesrečo n. p. za kmeta, kakor je tista, ko je izgubil delo — in dom. Ko je 270.000 delavcev izgubilo delo, izgubili so nesrečneži svoj

dom. Ko so obstale tovarne, ugasnilo je njihovo ognjišče.

Delavec si je izvojeval osemurni delovni dan, hoteč po delu imeti počitka, da kaj bere, da se razvedri. Kdo bi mu to zavidal? Saj želimo tudi vsakemu kmetu avtomobil, ali če se bo z avtomobilom vozaril okrog, bo prav v kratkem beračil.

In vse to bi ne bilo tako hudo, kakor sovražstvo, ki se je vsejalo v delavnico, deloma tudi že v kmečko hišo. Nekdo mora ukazovati in menda ni drugače mogoče, kot da ukazuje gospodar, da ukazuje mojster. In če se več ukazovati ne sme, se neha delo. Mojstri v mestih pravijo, da pomočnikov ne morejo imeti, rajši delajo sami; kmet skoro več hlapca ne more imeti, ker se ne da več voditi. Produkcija obstoji in zopet so novi ljudje na cesti. Mladi, v najboljših letih beračijo po mestu od dur do dur. Kaj bo iz teh?

Socijalna demokracija se je zajedla, žal tudi v naše ljudi. Mi Slovenci nimamo tovarn, ali naši ljudje so bili vedno pridni in dobri, pokorni in potrpežljivi delavci. Zato so Slovenca radi jemali. Ali ko je iskal poštenega zaslužka, je naš človek često zašel v roke brezvestnih ljudi, ki so mu jemali narodno zavest in kar je še bolj žalostno, jemali vero. Tako je delal liberalizem, tako je potem delala nemškonarodna struja. Naših ljudi se ne ni izobraževalo, da bi brali in dobili z razumevanjem kaj svojega trdnega prepričanja in ponosne zavesti, da so Slovenci in katoličani. Naši nasprotniki v Landbundu še zdaj mislijo, da je treba Slovenca odtujevati narodnosti n vera.

V teh razmerah je treba, da se dela z dvojno močjo. Treba je varovati našo mladino, kmečke sinove in hčere, ki odhajajo z doma v svet, zlasti v Celovec. Treba bo v Celovcu bolje kakor doslej skrbeti, da se ne poizgubljajo sebi prepuščeni ljudje: kako je žalosten Sv. Rupert, Sv. Peter: skoro sami Slovenci so tu — ljudje, ki jim samo nemški šolski pouk ne blaži srca,

ljudje, ki so doma hodili k božji službi, tu pa ne gredo več k pridigi, ker je ne razumejo. Res Slovenska stranka delavcem nima bogve kaj obetati: kako bi bilo vse drugače, ko bi se vsaj večji del naših 100.000 Slovencev v deželi zavedal, da smo otroci slovenske matere in smo otroci katoliške cerkve! Nimamo kaj obetati, ali jasno je, kar bodo drugi zamogli, prišlo bo tudi nam v prid, mi pa imamo ljudem varovati, kar je več kakor vse postave: veselje do dela, skromnost, varčnost poštenost našega blagega ljudstva.

Naši kmetje.

Žal so naši kmetje v velikem številu pri volitvah kakor navadno glasovali za takozvani Landbund. Večji posestniki vidijo v tem društvu svoje koristi, zanj agitirajo in so agitirali učitelji, gostilničarji, trgovci. Zveza kmetov je baje ta Bund. Ko je Seipel govoril v Celovcu, je grajal razredni boj delavcev in kazal, kako proglašja Landbund ravno tisti boj. Razredni boj, to se pravi, brez ozira na druge se zahteva, kar je v prid lastnemu stanu, naj drugi zraven poginejo ali ne. Ravno tako hudo ni. In res bi bilo treba temeljiteje proučiti vprašanje, ali je boljše imeti vse stanove vkup v eni stranki ali pa stanove ločiti in urediti zastopstvo po poklicu: kmeta, obrtnika, trgovca, inteligenta, delavca itd. Trenotno veme, da socijalna demokracija dela enostransko delavsko politiko. Kakor hitro v skupnosti eden brezobzirno nastopa, treba se mu upreti tudi tam, kjer ima prav, ker bo sicer dosegal svoje namere le on, drugi pa ne bodo dosegli ničesar. Saj je res, da ima Seipel kaj lepih lastnosti, da ima veliko ugleda v inozemstvu, a nekaj drugega je mirna spretna diplomacija v mirni dobi, nekaj drugega je odločnost v sili. In te odločnosti Seipel nima, s pestjo ne zna udariti na mizo, kakor naprej bije nasprotnik. Seipel bi imle v kartah trumfe, ali potegniti si jih ne upa. Avstrijsko kmetijstvo je postalovsekozi

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

In odšel je brhki fant, a ne na plesišče, ampak doli v pritličje, se stisnil v kot in se tolažil pri vinu. Bolelo ga je, da mu je to napravila Anka, ki jo je videl tako rad in katero bi tudi zasnuhil. Bila mu je vedno prijazna, a sedaj naenkrat je vsa drugačna. Kako vendar to? Po pogledimo nazaj v pretekle dni, da izvem, zakaj je dala Anka takšen odgovor.

Prej da se pride po široki državni cesti v trg Kapla, zagledaš ob desni strani blizu ceste malo prav čedno hišico, s skriljicami pokrito. V oknih so postavljeni lončki z raznovrstnimi cveticami, pri hišici je majhen vrt z lično ograjo, zraven pa mala njivica. Zadaž za hišo je skromno gospodarsko poslopje s prostorom za dve kozi in kakega prešička.

V tej hišici je stanoval Urban Hribernik s svojo ženo Klaro. Bil je nekak nadzornik pri rudarjih, ki so kopali svinčeno rudo visoko pod Obirjem. Imel je lep zaslužek in dobro se je godilo obema. Klara je osrečila svojega moža z dvema otrokoma, Andrejem in Anko. Bila sta pridna in delala veselo svojim starišem. A sreča na svetu ni stalna. Bilo je pred devetimi leti v neki hudi zimi. V ponedeljek, ko je šel Urban kakor navadno od doma v rudnik,

je bilo vreme jasno, a na noč je prišla burja in začel je neprenehoma padati sneg. Potegnil je jug in plazovi so drveli iz vseh vrhov v dolino. V soboto bi se moral, kakor navadno, vrniti mož, toda Klara ga je čakala zamanj. V ponedeljek so prinesli štirje rudarji na nosilnici mrtvega Urbana v prej tako srečni, tihi dom. Zasul ga je plaz, ko je šel v soboto domov.

Neskončna je bila žalost vdove Klare. Sama je ostala z dvema otročičema v starosti 14 in 12 let. Težko je bilo za njo, ker je odpadel lepi zaslužek, ki ga je prinašal oče domov. Z malo pokojnino ni mogla izhajati.

A čas celi vse rane. Nesrečni materi sta bila v tolažbo Andrejček in Anka; prvi je stopil v službo pri županu, pozneje pa je šel k rudarjem na Obir, Anka pa se je učila šivati. Ker je bila spretna, je postala tako izurjena, da so ji nosile kmalu vse tržanke obleko v delo. Tako je imela opravka dovoli in mati Klara je bila v sredi svojih pridnih otrok prav srečna in je le želela, da bi ostalo tako.

Piskernikov Tomej iz sosedne hiše je bil tudi rudar na Obirju. Hodil je vedno s Hribernikom Andrejem na delo in skupno sta se vračala. Vsak ponedeljek sta si natovorila koše z živežem za cel teden, naložila težko breme na močne rame, v eni roki sta držala to in ono, kar ni bilo za koš, v drugi pa močno palico. Sešla sta se vedno pri Hriberniku zgodaj zjutraj, srčno je bilo slovo in Tomej je še posebno pogledal na Anko, ki je stala med vratmi in se

pošalil z njo ter ni odšel prej, dokler ni dobil lepega šopka v spomin na dolgo pot. In zavri-skala sta, ko sta bila že visoko na hribu in se ogledala še enkrat nazaj na mili dom. Mati in Anka sta še stali pred hramom in ozdravljali, dokler nista zginila krepka rudarja v temnem gozdu. Med delom je minul hitro teden, v soboto pa je pripravljala mati Klara opoldne dober obed za Andreja, ki se vrne iz rudnika. Šla je nekaterikrat gledat oziroma poslušat. In če je slišala vriskanje sem od hribov, tedaj je vedela, da se vrača in in hitro je pripravila vse, da ni bilo treba dolgo čakati lačnemu Andreju, ki se je veselil okusne jedi. Med tednom je pač kuhal po svoje, včasih sta se ječmen in polenta malo prismodila in tudi iz žgankov se je včasih napravil „grof“, kar je povzročalo pri tovariših mnogo smeha; žganki se niso dali razdrobiti in se je vleklo celo testo kakor lim.

Zvečer je prišel Tomej k Andreju in pomenkovali so se o preteklem dnevu in se smejali. Pri tem je Tomej kaj rad pogledoval po strani na Anko, no, in priznajmo, tudi Anka je skrivoma upirala oči v brhkega fanta.

Bili so srečni dnevi. Mati Klara si je želela, da bi ostalo vedno tako, v Tomejevem srcu pa je tlelo srčno nagnjenje do pridne Anke in sanjal je že, kako bo srečen, ko si vstvari svoje ognjišče in mu postane Anka zvesta družica. Toda prišlo je drugače. Da poznejše razumemo, pogledimo nekoliko v zgodovino.

(Dalje sledi.)

pasivno: ljudje ne zaslužijo več kar potrebujejo, da se plačajo davki in ljudje. V boljših legah na Nižjeavstrijskem se je dokazalo, da je 70% kmetij pasivnih, kaj naj rečemo mi na svoji slabi zemlji, v svojih planinah? Kako se naj kmetom pomaga? Varovati je treba kmeta, da dobi za svoje pridelke pravično ceno, znižati se morajo bremena, ki jih nositi ne more. Kako vse to? Tako, kakor se kmet varuje v Nemčiji, na Češkem, v Švici itd. Saj ni treba nobene modrosti, posnemajmo drugi svet.

Naši socialistični poizkusi pa hočejo vse preobrniti in napraviti vse drugače nego se dela drugod. Kakor otroci verujejo, da bo potem vse srečno. Seipel in njegova večina v državnem zboru dobro vedo, česa je kmetu treba: najprej se ga mora varovati s primerno carino, kakor ga varujejo v Švici, v Nemčiji, na Češkem, na Ogrskem, sploh povsod. A socialna demokracija pravi: Mi ne pustimo delavcem podraževati življenja! Reklo se je: to vprašanje naj reši novi državni zbor, in ponižno se je večina udala, kmet pa krvavi iz vseh žil vsled pasivnega gospodarstva. Seipel je upal, da se mu število pristašev v novi zbornici znatno pomnoži, a se je le nekoliko znižalo, ker Landbund ni maral stopiti v Einheitslisto in ker je veliko meščansko mislečih ljudi volilo na razne strani. Zdaj so razmere take, da je kakih 35 kmečkih poslancev v krščanskosocialni stranki, 9 jih ima Landbund. Če se Landbund postavi proti poprej že zelo slabotni krščansko soc. stranki, le-ta sploh ne more vladati, ker bi imela potem samo še 4 glasov večine in bi bilo samo treba slučaja, da par ljudi izostane, pa jih nasprotnik preglasuje in strmoglavljeno državni red. Vere ta Landbund sicer nima ne za piškavi oreh, ali kmetom je obetal, da bo brezobzirno zanje nastopal. Landbund zato že proglašja, da je pripravljen sodelovati z vlado, seve pod pogojem, da se mu odstopi poljedelsko ministrstvo. Tega pa jim vladna stranka ne bo hotela dati. V vladni stranki je več kmetov, je več kmečke inteligence, ki je Landbund tudi nima. Potem vladna stranka Landbundu ne more iti na roke s tem, da mu da poljedelski del državnega gospodarstva kot agitijsko sredstvo v roke. Morebiti se je mislilo Šumija spraviti na mesto poljedelskega ministra, a videti je, da to grozdje visi previsoko in da je Šumy premalo izobražen, pa tudi premalo značajan za to mesto.

Da bi torej Landbund sam kakorkoli mero-dajno mogel delati za kmete, je zelo malo verjetno. Položaj je težaven in treba bi bilo res, da se vsi kmetje družijo. Tesneje družiti se z ljudmi, ki uganjajo v naši dobi protiverske oslarije, je pa težko mogoče. Landbund bi se moral otresti ljudi kakor Kleinscig in morebiti še drugih, zlasti bi moral družiti kmete, ne pa špekulante in oderuhe.

Razmere bodo za kmeta tudi še naprej zelo težavne, tudi v slučaju, da bi se za kmeta res kaj izdatnega storilo. V teh težavnih razmerah je prva potreba, da se kmetje dobro organizirajo. Treba, da je vsak kmet naročen na svoj častnik, na Koroškega Slovenca, treba da vsak pristopi političnemu društvu, treba da se udeležujemo kulturnega napredka, vkolikor ga posreduje kulturni svet. Treba, da bi vsak vplačaval svoj znesek, da se dobi sredstev za agitacijo, da se izobrazijo mladih ljudi in jih pošlje na inozemske prireditve, treba da organiziramo svoje kmečke delavce, predvsem je za nas treba, da se vzdrži med našimi ljudmi versko mišljenje in zvestoba do lastnega ljudstva.

Tinja:

Mati!

Tebi je bil posvečen osmi maj. Vseposvoda je šumel gozd pisanih in govornih besed Tebi himne v čast. Gospodje sinovi in milostljive hčerke so Ti častitali. Ti prinesli darov in dragocenih rož, se Ti smehljaje klanjali. Vsa srečna si in dobro se Ti godi, mati gosposkih otrok. Prav je, da Ti je dobro, ker vzgojila si sinove in hčerke v svoje otroke.

Jaz tudi poznam mater. Je sključena, suha. Razoranih lic in razparanih rok. Polna je kretanj oglatih in hoje nerodne in kmečkih zadreg, kakor poje pesem. In njene oči so bolne, globoke. Taka je mati iz naših slovenskih dolin.

Kdo Te je tako razdejal, mati? Da si vsa suha in sključena?

Vem. Ni bilo kruha in Ti si ga iskala in do-

bila in dala, vsega sama vsa gladna. Globoko si se pripogibala, premnogokrat si se, zato si sključena, suha. Težko je najti kruha Tebi, slovenska mati.

In kdo je vsekal brazde v Tvoje lice in Ti razparal roke, te ubogé? Vem, to je bila skrb ranega jutra, ko je še snivala vas in gora in polje in si Ti, mati, vsa budna prisluškovala skrben rastočega dneva. Tvoje roke je razparalo delo in vendar, mati, zakaj so tako tople in mehke? Premnogokrat si jih sklepala v tihi prošnji, do Boga, do človeka.

Pa še, zakaj so Tvoje kretnje oglate in hoja nerodna in si vsa v zadregi, mati? Kako ne, ko Ti je bil svet doma v hiši in hlevu in polju in si ga hodila v težkih čevljih in obleki trdi, vedno vsa trudna, a neprenehoma, od zore do mraka!

In Tvoje bolne, globoke oči! Mati, si točila solze dolgo v noč v ljubezni in skrbi pa si nisi upala brisati biserov, da ne bi vzbudila spečih otrok. To je bilo od prve ure materinstva pa do dneva, ko je otrok zamahnil v slovo in šel v svet. Si se smehljala v solzah, ko se je vračal k Tebi velik in tuj, toda Tvoj. Kako bi ne bile bolne Tvoje oči, saj si sedela in bdela ob bolnem otroku dolge, večne noči.

Pa za koga si vsa sključena in nerodna, razoranih lic in bolnih oči. Ti slovenska mati? Dala si svojo zadnjo kapljico in si vzela kruh od ust, da je bil sit otrok. Mučila si se, da je počival in užival otrok. Vsa žalostna in revna si jokala, ko je šel mimo Tebe v svet otrok. Še bolj se Ti je sključil hrbet, ko se je vračal močan in lep pa Te komaj pogledal, Tebe revo zanemarjeno.

Zadnjič pa je bil Tvoj dan, mati. Slavili so Te z besedo in srčnim objemom, zavetjem in kar je več: dali so Ti dan, da se vsedeš kot kraljica in si srečna v ponosu na trud in uspeh minulih dni. Šepetajo Ti na uho, da si jim draga, ker si tako dobra, velika, lepa, mati.

Vsa si v zadregi. Preveč Ti je sreče, ki je nisi vajena glasne, šumne? Slovenska mati, Ti nisi zato v zadregi. Saj samo čuješ o sreči mater drugod. Sama pa živiš v sivi dan, trudna, neopazena. Hodijo mimo Tebe otroci in ne gre jim iz srca in v srce dobra beseda o Tebi in Tebi. Ker si vsa tiha in revna in Ti je zelenja njiv in travnikov dovoli. Ti ne nosijo duhtčega cvetja.

Jaz pa bi Ti ga prinesel. Otrok sem in imam grob. Veš, fant, ki si mi prijatelj in veš dekle, ki si mi dobra, kaj se to pravi: Jaz imam grob! Planem ponoči iz sanj in se spomnim: sem sam.

Ne bom tožil in nosil cvetja na grob moje matere. Ker iz moje majke raste rudeč nagelj. In je nagelj ljubezen in je ljubezen večna, pa ji bom še povedal sladko besedo, materi moji.

Toda grob boli. Rad bi zagrabil za mehko, razparano roko in poljubil te bolne oči. Otrok, misli na to, dokler Ti je svet brez groba. Kajti velika in lepa je mati in brezmejna bi Ti morala biti ljubezen do nje, mučenice.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Na vabilo zveznega kanclerja so se zglasili 4. t. m. voditelji soc. demokracije v parlamentu, da se posvetujejo o sestavi nove vlade. Dr. Seipel je izjavil, da mu je poverilo vodstvo kršč. socialne stranke kot najmočnejše stranke v parlamentu nalogo, da se pogaja z drugimi strankami o sodelovanju v bodoči vladi. Zastopniki soc. demokracije so vzeli na znanje, da se snide bodoči zvezni svet 18. maja ob 15. uri. Dr. Seipel je govoril o nalogah bodoče vlade in je prišel s predlogi, na podlagi katerih bi se mogel izdelati delovni program. Soc. demokrati so s svoje strani naznanili svoje zahteve, na katere polagajo največjo važnost. Kot se čuje, mislijo vstrajati na starostnem zavarovanju in izpeljati reformo zakonskega zakona. Dr. Seipel se je pogajal nato z Landbundom, ki bi rad dobil poljedelsko ministrstvo v svoje roke. Ponudilo se mu je prosvetno ministrstvo, ker bi se Seipel nerad ločil od poljedelskega ministrstva, ki ga potrebuje z ozirom na svoje volivce v svojih rokah. Kakor poroča „Bauernzeitung“, je Landbund za sodelovanje v vladi, vendar samo pod pogoji. Ministrstva ne zahteva in to radi tega, ker je edino ministrstvo, ki pride za njega v poštev, poljedelsko, in tega bi kršč. socialci ne

marali izpustiti. Gledal pa bo na to, da dobi z ozirom na svojo moč zastopstva v vseh odsekih in da se bo odstranila kriza v poljedelstvu. Vlada je dala tudi na posamezne dežele vabila za posvetovanje, da se na ta način dobi potrebna vladna večina. — Kakor poročajo graški listi, bi se naj napravil na Vratih obmejni kolodvor. Italijanska javnost je temu načrtu naklonjena, ker misli na ta način dobiti direktno zvezo z Budimpešto preko Celovca in Gradca, ne da bi bilo treba se posluževati jugoslovanskega ozemlja. Na ta način bi tudi vprašanje vzhodne železnice bilo dozorelo, ker bi z upostavitvijo predilske železnice in obmejnega kolodvora ta proga pridobila večjo važnost. Te vesti še niso potrjene.

Inozemstvo.

Jugoslavija. Še vedno poročajo listi o vesteh, da se kopičenje italijanske vojske na meji nadaljuje. Italija je pred kratkem na novo pregledala vojaške novice in skoro vse potrdila za službo. Vsi polki v Julijski Krajini imajo polno število moštva in popolno bojno opremo. Na vojaške vaje so vpoklicani rezervni častniki najmlajših šest letnikov. Razstavili so na važnih točkah meje težko artilerijo. Glavni stan dveh brigad se nahaja v Trstu, dve brigadi pa sta razmeščeni na Goriškem. Italijanski listi spet poročajo, da se zbirajo na italijanski meji francoske čete in da se vrše ob navzočnosti francoskega vojnega ministra veliki manevri na meji. Utrdile so se vse postojanke. Poleg tega zalaga Francija neprenehoma Jugoslavijo z vojnim materialom. Vprašanje spora je postalo evropsko vprašanje, ki interesira celo javnost in je vendar upati, da se razmerje Italije do Jugoslavije še v zadnjem času mirnim potom poravna, predno se raznese novi ogenj.

Češkoslovaška. Dne 27. t. m. se na novo voli predsednik republike. Češki agrarci, ki so najvplivnejši, so v svoji seji sklenili, da glasujejo vsi za Masaryka in da bo dobil še več glasov kot leta 1920. Nedvomno bodo glasovali za njega tudi češki in nemški socialisti.

Bolgarija. Diplomati in politiki Bolgarije stoje v jugoslovansko-italijanskem sporu na stališču nevtralitete in žele, da se spor mirnim potom poravna. Italijanska ponudba, ki je silila Bolgarijo na stran Italije z znatnimi obljubami, se je zavrnila, najbolj radi tega, ker bi tudi za njo lahko nastala opasnost, če bi prišlo do konfliktov. Tudi Bolgarija uvideva, da bi nastala silna nevarnost za ves Balkan, ako bi postala Albanija italijanska. Italijanski upliv na izhod bi bil tedaj presilen. Zaradi tega noče napraviti Bolgarija nič, kar bi škodovalo miru in ne zahteva niti od Jugoslavije koncesij, da bi ne izgledalo, ko da izkorišča neugoden položaj Jugoslavije.

Francija. Ministrski predsednik Poincaré je v nekem svojem govoru naglašal, da je Francija pokazala dovolj dokazov svoje miroljubnosti in če bi tudi drugod imeli toliko dobre volje, bi mir ne bil samo v pogodbah, ampak tudi v duhovih. Francija zahteva samo redno plačevanje reparacij in polno varnost. Svoje neodvisnosti, svojih pravic in jamstev ne more žrtvovati. Dokler tudi drugi narodi ne bodo pošteno in brez zahrbtnosti mislili izpolnjevati pogodb, ki so jih podpisali, mora biti Francija močna in pripravljena za obrambo. O finančnem položaju je naglašal, da je prvi pogoj finančnega ozdravljenja ravnotežje v proračunu. Francija je imela velike izdatke za reorganizacijo armade, ki jo zahteva znižanje službene dobe na eno leto, potem za napolnitev vojnih zalog in izgraditev utrbo. Ti izdatki se morajo poravnati z varčevanjem in večjimi dohodki. Vlada je pripravljena, da energično zatre vse zločinske poizkuse proti disciplini vojske, varnosti države in nedeljivosti naroda.

DOMAČE NOVICE

Duhovniški jubileji. 60letnico mašniškega posvečenja opravlja župnik v pokoju čg. Jurij Jerman v Štebnu pri Beljaku, rojen 21. aprila 1842 na Obirskem. 40letnico: čg. Jožef Fritz, dekan v Dvoru, rojen 28. aprila 1861 v Štebnu pri Beljaku, čg. Franc Virnik, župnik v Št. Janžu v Rožu, rojen 7. septembra 1864 na Je-

zerskem. 25letnico: dr. Lambert Ehrlich, vseučilišni profesor v Ljubljani, rojen 18. sept. l. 1878 v Žabnicah.

Dobri! vas. (Kulturen čin.) V odgovor na naš napredek in prirastek 71 glasov pri volitvah v naši občini, se je neznani lopov šel maščevati, čujte, na pokopališče, nad spomenik rajnih Topličevih staršev in kaplana g. Fr. Vastla iz Lovank, ter tam razbil lepo fotografijo. Na koščkih fotografije se prav dobro pozna, da je bila namenoma in nasilno razbita in da ni padla sama ven. Torej poškodovanje privatne lastnine in celo na pokopališču, taka je vaša kultura. Častitamo! Heil! Zgodil se je pred par leti tukaj že eden tak slučaj. Še mrtvi pred vami nimajo pokoja. Menda bo med Culukafri v Afriki v tem oziru veliko boljše. Pa govorite o pieteti napram mrtvim. Ako mislite, da nas s tem ustrašite, se zelo motite. Ravno nasprotno. Ali mislite, da se bomo zgrudili pred vami v prah?! Tako hlapčevski pa menda še nismo. Naj izve širša javnost o takih cvetovih visoke nemške (nemškutarske) kulture. Saj imamo vse ali še preveč pravic kajne gg.? Lepa hvala.

Koroškemu narodnemu delavcu čg. Gabronu v spomin. Ljubim svojo zibelko, drago mi Koroško, ljubim pa tudi tiste, ki so delali in trpeli za njo. Ko sem zvedela, da se nahaja pokojni čg. Gabron v moji bližini, sem mu pisala, ako ga smem obiskati. Odgovori mi, da dobro pozna po imenu mojega pokojnega očeta koroškega Slovenca, učitelja W. in da me z veseljem pričakuje. Prišel pa je on k meni, ko se je peljal z vozom v Ljubljano. Obiskala sem ga večkrat. Smilil se mi je neizmerno, toda kaj, ko mu nisem mogla zdatno pomagati. V kakšni bedi je bil v svojem begunstvu, označi to, da me je prosil kruha. Tek je imel izboren, toda sredstev premalo. Ni pa tožil. Na vprašanje: Kako je, gospod župnik? mi je odgovoril: Dolg čas je, ali pa bo že. Kadar sem govorila o Koroški, je zrl v daljavo s solznimi očmi. Nekoč mi je rekel, da je samo iz tega razloga stopil v celovško bogoslovje, da bi koroškim Slovincem pomagal, bil je namreč po rodu Štajerc. Pravil mi je tudi, kako so ga nemške ali nemčurske ženske bodelovale za dežniki, ko so ga peljali v zapor in jetničar mu je rekel: Sie werden aufgehängt! (Vi boste obešeni!) On pa je neustrašeno odgovoril: Geben Sie gleich den Strick her! (Kar vrv dajte sem.) Ko je bežal, je vzel samo palico in površnik in šel čez Ljubelj. Še tega pa je pozabil v železniškem vozu, ko se je peljal v Celje. S hvaležnostjo se je vedno spominjal onih, ki so ga podpirali v prognanstvu. G. Hribar Dragotin, industrialec, mu je bil zelo naklonjen, njegov sin g. inženir ga je vozil z avtom v Malo Loko in se med potom tudi pri meni zgledal. Dobri so mu bili g. dr. Zbašnik, č. g. Vrhovnik in g. Ražun. Enkrat mi je tudi pokazal odrezek nakaznice, ko mu je neki doktor iz Celja poslal 200 dinarjev. Bolelo ga je pa zelo, kadar ni dobil na pisanje nobenega odgovora. Od kapi zadet, je težko hodil, vendar je rad bil na potovanju. Lansko spomlad je še bil pri svojih faranih v Skočidolu. Kako so mu oči žarele, ko mi je pravil, da je bila cerkev polna pri njegovi maši in da se je tega tako veselil, da se je počutil kar bolje. Rekel mi je, da je še dosti ognja, narodnega namreč, samo netiti ga je treba. V tistem času so ga obiskali g. dr. Rožman, dr. Rožič in še neki drug gospod. Stanoval je tik kapele in to mu je ugajalo, tudi park je imel rad. Le žal, da ga nisem mogla obiskati v Leonišču. Ohranim pa čg. Gabrona v hvaležnem spominu, ker je veliko delal in trpel za moj rod na Koroškem. Nesebičnemu, požrtvovalnemu narodnemu delavcu in mučeniku slaven spomin, njegovi duši pa večni pokoj!

Marija W.

Župnik Aljaž umrl. Župnik Jakob Aljaž, ki slovi kot pionir slovenske turisticke, narodni skladatelj in pevec, je umrl. Rojen je bil 6. julija 1845 v vasi Zavrh na Gorenjskem. Kot pristen Slovenec je bil pevec po svoji krvi in prav posebno ljubil turisticke. Aljažev stolp na Triglavu bo še poznim rodovim pričal o njem. Od njega tudi izvira pesem: Oj Triglav moj dom, ki se je udomačila tudi med nami. Največjega pomena pa je postala njegova Pesmarica Mohorjeve družbe, ki je bila podlaga slovenskemu razmahu pevskih zborov. Kot turist je dopiso-

val v Planinski vestnik in na njegovo vzpodbudo se je izdalo več planinskih koč. Slava mu!

Sele. (Popravek.) G. Paul Köllich nam je poslal na dopis „Sele“ v številki od 30. marca 1927 popravek, ki se glasi doslovno: Sie schreiben das ich mein Motorrad für die Wahlpropaganda gekauft habe und das mein Werkstatt ruht warum soll Arbeiten da die Herrn Kommunisten Ihre agitoren guht Zahlen. Diese Behauptung ist unwahr Wahr ist das ich das Motorrad vor zwei Jahre für mein Geschäft gekauft habe Unwahr ist auch dies das ich nicht arbeiten brauche und so gezahlt bin Wahr ist vielmer das ich noch nie von einer Partei Geld bekommen habe und aus reinen Idealismus für die Partei agitire Lipejov Pavel iz Baitisch — Po naših informacijah dopis ni trdil nič neresničnega. Delo v delavnici je večkrat počivalo, ker je bil g. Köllich mnogokrat na agitacijskem potovanju. Par dni pred volitvijo je bil n. pr. en dan in eno noč na Šajdi in bližnjih krajih. Tačas je šele delo moralo počivati. Kolo je bilo res kupljeno že prej, a se je rabilo tudi za agitacijske namene. Dopis ne trdi, da bi se kolo kupilo ravno sedaj za agitacijo. Zanimiv pa je pri popravku nemški pravopis.

Zbirka za deco. Na 32 straneh krasnega papirja se izda nova zbirka za deco, ki bo stala 1 šiling ter se lahko naroča pri upravi našega lista. Oprema te mladinske knjižice bo lična in pripravna za šolarčke ter prijeten dar našim mladim. „Maj“ je naslov tej knjižici in je želeli, da si osvoji naša srca.

Sv. Jurij v Slovenskih goricah. (Pogreb prošta Gregorja Einspielerja.) Dne 28. aprila je po daljši bolezni zatisnil za vedno oči bivši tinjski prošt in nazadnje župnik v Št. Jurju v Slov. goricah, zlatomašnik g. Gregor Einspieler. Kot nekdanjemu voditelju koroških Slovencev mu ni bilo dano, da bi našel v domači zemlji svoj zadnji počitek. Njegova usoda je vsem dobro znana, po tolikoletnemu neumornemu delovanju za pravice koroških Slovencev je moral zapustiti brez vseh sredstev svojo domovino kot begunec. Šele v prijaznem Št. Jurju je našel svoj dom in postal v kratkem priljubljen pri vseh. Žal, da mu ni bilo dano, uživati dolgo prijeten večer svojega življenja. Pogreb prošta Einspielerja je bil tako veličasten, da ga ljudje ne pomnijo in je najlepši dokaz, kako so ga spoštovali vsi sloji kot ljudomilega blagega človeka. — Zlato solnce je pošiljalo dne 2. majnika svoje ogrevajoče žarke na naravo, ki se je pokazala v vsej svoji majniški lepoti, ko se je pomikal mrtvaški sprevod v cerkev. Pogreba se je udeležilo 32 duhovnikov, med temi sta bila tudi župnika gg. Franc Treiber in Davorin Hüttner, ki sta nekdanje pastirovala v Št. Kupertu pri Velikovcu oziroma v Rožeku na Koroškem. Prišli so tudi veliki župan mariborske oblasti, dr. Franc Schaubach, oba okrajna glavarija Maribor levi in desni breg, svetnik dr. Ipavec in Makar, ravnatelj učiteljišča dr. Potočnik in drugi uradniki iz Maribora, polnoštevilno zastopništvo vseh šentlenartskih uradov, minister n. r. Ivan Rožkar, narodni poslanec Franjo Žebot in poslanec oblastne skupščine, koroški rojak dr. Rudolf Ravnik, odvetnik dr. Gorinšek iz Št. Lenarta z zastopstvom okrajnega zastopstva, trije zastopniki koroških Slovencev v Mariboru: Kramer, Hochmüller in Novak, ki so položili krasen venec ter nepregledna množica ljudi iz domače župnije in sosednih. — V srce segajočem govoru je orisal dekan in duh. svetnik g. Josip Janžekovič iz Sv. Lenarta življenje blagega pokojnika in primerjal njegovo usodo z isto svetopisemskega Jaba. Ob odprtem grobu se je poslovil tovarnar g. Hochmüller kot zastopnik koroških beguncev od blagega pokojnega in v jedernatih besedah naslikal njegovo trneno pot, po kateri je hodil prošt Einspieler posebno v svojih zadnjih letih. V imenu jugoslovanskega kluba se je poslovil narodni poslanec Franjo Žebot in se v toplih besedah zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je odprl trudnemu narodnemu mučeniku v krasnem Št. Jurju sredi vinorodnih goric gostoljuben dom, kjer naj bi osiveli starček preživel večer svojega življenja. Krasno ubrano petje cerkvenih pevcev iz Št. Jurja in Marije Snežne je kakor otvorilo tako tudi zaključilo cel pogrebni sprevod. — Utihnili so krasno šentjurski zvonovi,

poslovili smo se od Tebe, dragi Einspieler, ki si toliko ljubil svojo koroško domovino in kateri si posvetil vse svoje moči — v solčnih goricah spiš mirno spanje, a mi smo vzeli s seboj Tvojo globoko ljubezen do slovenskega rodu, posebno do onih, katerim si bil nekdanji voditelj in za katere si žrtvoval vse. Tvoj duh biva nad nami in Tvoje ime se bo ponosno imenovalo in ostalo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini koroških Slovencev, dokler bo bival na svetu slovenski rod.

Dr. I.

Grabštanj. (Volitve.) Ni dosti, da imamo nemškega duhovnika, mora še biti zagrižen proti našemu življu. Vse glasove je skoro odjedel naši stranki, tako marljivo je agitiral za Einheitslisto. Gotovo se je jako uslužil Heimatsdienstu, ki je izdal slovenske lepake, da naj volimo združeno listo. Nekemu dninarju je dal 3 šilinge, da je trosil lepake in glasovnice, in tudi sam se je potrudil v okolico. Pa ni treba daleč iti, ko že v bližini kraljuje duhovnik istega mnenja, ki sicer še zna slovensko, pa je že davno drugega mašljenja. Njegova mati je sicer rekla, ko je šla nekdanj po trgu v Celovcu, da bi se proti slovenski stranki ne smeli boriti, ker še drži na duhovnike, ali kaj pomaga to, ko je duhovni sin vendar boli študiran kot uboga ženska. Pa saj je vseeno. Vlada že tako po vsej fari prosti duh in radi tega imamo tudi freihetlich glasove, ki jih bodo naši ljudje podpirali, ko mu vzamejo vero in jezik.

Št. Peter na Vašinjah. Tudi mi hočemo pokazati, da še živimo in da smo Slovenci, ki se potegujemo za svoje pravice in za materni jezik. Ne damo si kar čez noč vzeti ono, kar so častili že naši pradedje. Na velikonočni pondeljek smo imeli zborovanje, na katerem je nas čg. Starc pripravil za volitve. Spoznali smo hinavsko ljubezen vseh drugih strank, tudi takih, ki se delajo pred volitvami za verne in slovenske, po volitvah pa nas pozabijo ali nočejo poznati več. Zato smo pa že pri zborovanju sklenili, da ostanemo zvesti stranki, ki nas vedno pozna in povsod zagovarja, in to je samo Koroška slovenska stranka.

Št. Ilj ob Dravi. Dne 4. t. m. je dobil naš gasilni dom čedno sliko sv. Florijana. Nad vhodom je v freški tega nebeškega zaščitnika požarnih brambovcev v naravni veličini zelo lepo in okusno naslikal g. akad. slikar J. Markovič iz Rožeka v splošno zadovoljnost. Delo priporoča tega vernega mojstra!

Št. Vid v Podjuni. (Smrt.) Po požaru na velikonočno nedeljo na Horcah se je Jernejka, Ražun Apolonija preveč žalostila, da je zbolela in zlegla. Španska bolezen ji je 30. aprila pretrgala nit življenja v starosti 68 let. Počivaj v miru! — Komaj so jo položili v hladno zemljo, že ji je sledil isti dan na mrtvaški oder Jakob Hobel, pd. Pahar na Horcah v starosti 60 let. Tudi njega je po enotedenski bolezni ugonobila španska. Bil je miren, delaven in veren mož, ki nikdar ni zatajil svojega slovenskega pokolenja. Dne 24. aprila se je udeležil še volitev. Bodi mu slovenska zemlja lahka! Udeležba pri obeh pogrebi je bila velika. — Dne 4. t. m. pa je zatisnil svoje trudne oči bivši Rojak na Ravnah, Jurij Hafner v starosti 78 let. Pred mesecem so krili skedenj z opeko, pa je nesrečno padel in se znotraj poškodoval. Od tega časa je povečini ležal in vedelo se je, da mu ni pomoči. Pokopan je bil ob veliki udeležbi v Kamenu. R. i. p. — Španska bolezen je pričela razsajati tudi pri nas, sicer pozno, a tem hujše. Pojavlja se na več načinov in to jako hudo, da ji oboleli navadno podleže, če se ne začne pravočasno lečiti. Najbolje je seveda takoj poklicati zdravnika.

DRUŠTVENI VESTNIK

Št. Jakob v Rožu. Da Št. Jakob napreduje ne samo v besedah, temveč tudi v dejanjih, dokazuje nova stavba, nov „Gasilni dom“ slovenskega prostov. gasilnega društva, ki se bo blagoslovil v nedeljo dne 15. t. m. K tej izredni slovesnosti so se povabila bližnja gasilska društva, domači pevci novinci zapojejo par točk, nato se vrši blagosloavljenje. Tudi za prosto zabavo je preskrbljeno na zeleni trati pri Primku na Reki s srečolovom, godbo itd. — Izobraževalno društvo „Kot“ ima dne 22. majnika ob 3. uri popoldne svoj sestanek v društ-

veni dvorani. Na sporedu je govor čg. Majriča o radiofoniji in g. Amruša o vojnih doživljajih v ujetništvu v Rusiji.

Dobrla vas. Tukajšnja Marijina družba se pripravlja na slavnostno majniško prireditev, ki se vrši dne 15. maja ob 3. uri popoldne v Društvenem domu v Dobrli vasi. Na sporedu je govor, dve kratki šaljivi igra ter tombola z mnogimi lepimi dobitki. Vstopnina: sedeži 50, stojišče 30 grošev. Čisti dobiček je namenjen za nabavo nove družbene zastave.

Pliberk. Meseca januarja je pliberško izobraževalno društvo priredilo za fante, mlade gospodarje in bodoče gospodarje več nedelj zaporedoma kmetsko-izobraževalen tečaj, ki je prav dobro potekel. Fantje so z zanimanjem poslušali in redno prihajali k predavanjem, povprečno 25 vsakokrat. Predavanja so bila iz kmetijskega knjigovodstva, kmetijskega računstva, zadružništva in iz drugih strok narodnega gospodarstva. Predavali so gg. Podgorc, Kuper, Trampuš, Reichmann in Potočnik. Namen tečaja je bil, dati fantom času primerno in potrebno izobrazbo za dobre gospodarje našim kmetiskim domovom. V izobrazbi je namreč sila in moč. Izobrazba osvoboduje ne samo izpod prepotence drugega naroda, marveč je tudi edino sredstvo, da se kmetijski stan uveljavi in osvobodi različnih izkoriščevalcev. Le ako bo imel kmet kaj v glavi, bo mogel uspešno braniti svoje stanovske koristi in napredovati. Trden kmetijski stan pa je jedro našega življa.

GOSPODARSKI VESTNIK

Od deželnega kulturnega sveta. V vsakem kraju, kjer se javi vsaj najmanj osem oseb, se vrši pod vodstvom deželnega kulturnega sveta 3tedenski kurz za učenje pravilne molže. Ob tej priliki bi se pokazalo delo pri molži, vzgoja, reja in krmljenje živine ter pripravljanje krme. Predpogoj je, da se obveže vsaj osem oseb za to, da poslušajo predavanja in da se da na razpolago hlev s primernim številom krav ter soba ali pripraven prostor za predavanja. Ravno tako bi se poučevalo v treh do pettedenskih kurzih pravilno ravnanje z mlekom, pripravljanje sirovega masla in sira. Dnevno mora biti na razpolago vsaj 40 l mleka ter pripravi prostori za prireditev. Stroške za te kurze krije deželni kulturni svet. Za prehrano in prenočišče mora pa skrbeti udeleženec kurza sam. Revnim udeležencem pa se podeli na prošnjo podpora. Prošnje za obdržanje kurzov se morajo potom podružnic do 15. majnika predložiti deželnemu kulturnemu svetu. Navede se dan zaželenega kurza, število udeležencev in pogoj, v kolikor zadoščajo zahtevam. — Kmetijske podružnice oz. tajniki se pozivajo, da čimprej vpošljejo imenike članov za leto 1927. Liste se naj podpišejo od predsednika in tajnika. Navede se naj ime in priimek ter domače ime. Strokovni list „Landwirtschaftl. Mitteilungen“ se boče razpošiljal na podlagi novega imenika. — Deželna zveza za čebelarstvo je izdala z mesecem decembrom nov strokovni list, ki se imenuje „Kärntner Biene“ (Koroška čebela). — Postaja za spuščanje žrebcev se nahaja v Celovcu, Rosentalerstrasse št. 10. — V posebni izdaji se dobi pri dež. kulturnem svetu že izdani svetovalec v davčnih vprašanjih, kakor se je poročalo v listu št. 2 in 3. — Deželni zbor je v svoji seji dne 27. januarja sklenil, da se priporoča za zavarovanje živine zadruga „Viehschutz“, r. z. z. o. z., ker se najbolj ozira na naše razmere. — Najemnina se je določila za 1 ha — 1¼ oraloval dobre zemlje 80 S, za srednjo zemljo 60 S, za slabo zemljo 40 S. To so samo smernice in se najemnina ravna po krajevnih razmerah in pogodbah, ki obvezuje najemnika. — Za računanje stvarnih vrednosti kmetijstvu za bolniško blagajno in dohodninski davek znaša dnevna preskrba 2,50 S, poldnevna 1,15 S, stan, razsvetljava in kurjava 80 g, stanovanje brez vsega 30 g.

Sajenje krompirja. Krompir dobro uspeva, ako se ne sadi pregosto. Vrste naj bodo 60 cm narazen, da se lahko okopljejo, v vrsti pa se naj sadi krompir vsaj 35 do 45 cm narazen. Na dobri zemlji se vzame večja razdalja kot na slabi. Pregosto sajenje pospešuje bolezn, po-

sebnost gnilobo. Srednje velik in nerezan sajen krompir najbolj uspeva. Poleg hlevskega gnoja se naj rabi tudi 70 do 120 kg 40% kalijeve soli na 1 oral, 100 do 200 kg superfosfata in 70 do 120 kg apnenega dušika (Kalisalz, Superphosphat, Kalkstickstoff). Pred sajenjem naj krompir nekoliko ovne. Dva do tri tedne predno se krompir sadi, se naj razprostere po skednju, da postane upogljiv. Tak krompir poganja potem močno in enakomerno. Največ sadu daje srednje velik, nerezan krompir, potem oni, ki se prereže počez in najmanj uspeha kaže krompir, ki se prereže po odlžini, ali pa slabo dozoreli, majhen sad.

Namakanje žita. Ako žito napadejo glivice, da postane snetljivo, je to kvarno moki in rasti. Tako žito se mora namakati na ta način, da se uporabi Uspulum, Germisan ali Salvocer, to so preparati iz živega srebra, ki umore glive na zrnu. Stroški so iako majhni, komaj 2 g za vsak kg. Oves se mora dalje časa namakati kot drugo žito. Uspulum in Germisan se dobijo v vseh skladiščih in se priporočata od zavoda za varstvo rastlin na Dunaju. Fusariol se uporablja posebno za pšenico, Salvocer pa pri snetljivosti pšenice. — Rja (snet — Rost) močno kvari žito, posebno pšenico. Sredstev proti rji ni. Najbolj se obnese, ako se seje žito tam, kjer je bila prej niiva za krompir, peso ali repo, ker je tam mani rie. Svež hlevski gnoj najbolj pospešuje razvoj rje, ki je neka vrsta glivic. Gnojenje s kalijem in fosforno kislino je pokazalo, da obvaruje žito rje. Pri namakanju žita se mora posebno paziti na to, da pride vse žito s tekočino v dotiko. V to svrhu se mora žito z rokami ali palico mešati. Žito, ki stopi na vrh, se mora odstraniti. Žito se mora razprostreti na skedenj ali prt in se mora večkrat prekidati, da se hitro osuši. Ni dobro, da se seje namočeno žito, posebno tedaj, če je zemlja suha. Z Uspulum, Germisan, Tillantin ali Seganin namočeno žito je strupeno in se sme uporabljati samo za setev. Že namočeno žito se ne sme vsuti v žaklje, kjer je bilo prej snetljivo žito, ker se drugače spet naleze. Tudi suho namakanje se v novjšem času uporablja, vendar še ne s takšnim uspehom kot mokro.

NAŠE KNJIGE

„Mladi junak“ stremlje kvišku, k luči, kjer je izhodišče sreče in zdravja. „Mladi junak“ je orač, ki hoče postati tudi sejalet. „Mladi junak“ je hotenje v vsem dobrem in blagem. „Mladi junak“ je snovanje mladostnih duš, sproščenje, ki gre solnčnim višavam nasproti! Starši slovenski! Naročite svojo deco na ta list. Stane le 2 šilinga letno in se naroča pri upravi „Koroškega Slovenca“, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Sodišče v Moskvi je obsojilo tri Poljake na smrt radi špijonaže za poljsko državo. — Nemčija najame 200 milijonov mark posojila za povzdigo kmetijstva. — Baron Rothschild je daroval 30 milijonov frankov za kemičnobioološki inštitut v Parizu. — V Ženevi se je otvorila mednarodna gospodarska konferenca, katere se udeležuje 1100 delegatov iz 43 držav, med temi 350 strokovnjakov. Konferenca se udeleži okoli 200 novinarjev. — Nad Bolgarijo bo odpravljena 15. t. m. vojaška kontrola. — V Jugoslaviji je 344 stabilnih in 12 potujočih kinematografov. — Promet je znašal lanskega leta 70 milijonov dinarjev. — Španski kralj Alfons XIII. je bil izvoljen za častnega doktorja vseh španskih univerz. Nekateri profesorji so se izrekli pri debati zoper njegovo izobrazbo, 14 po številu, 40 profesorjev je glasovalo za njega, 60 se jih je pa glasovanja otegnilo. — Turkinje se ne morejo privaditi enoženstvu in posledica je večje število samoumorov. — V Subotici je bil na svečan način posvečen novi škof za Bačko, Budanovič. — Kakor poroča „Tribuna“, bo junija imenovan poleg drugih škofov tudi škof Klong iz Sarajeva kardinalom. — Bivša cesarica Zita je došla v Luxemburg, kjer študira pri benediktincih njen sin Oton. — Praški mestni magistrat je sklenil, da naj dobe natakariče v Pragi enotno unifor-

mo: črno do vratu zapeto obleko z dolgimi rokavi, ki zakriva tudi noge ter črne nogavice. Dovoljeni so beli predpasniki.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Novi čas.

— Prosim, kedaj gre vlak v Žalec?

— 19,28!

— Za božjo voljo, ali letos nobeden več ne pojde?

Traverze, šine, strešno opeko in lepenko, Eternit, Durit, trstje, žico in žrebce, železnino, kose, kamne in srpe, barve, ribjo moko, prtenine za predivo dobiva

trgovina z mesanim blagom F. MORY, SINČA VAS.

Zahtevajte cenik!

60

ZAHVALA.

Nismo pravočasno doznali, da je naš dolgoletni ljubljani in nepozabni g. župnik

Anion Gabron

umrl. Zato nas pri pogrebu ni bilo. Zato se tem potom isk eneje zahvaljujemo vsem onim nam znanim in morda tudi neznanim činiteljem, ki so rajniku v njegovi bolezni bili zavetje, pomoč in tolažba kakor samostanu križark v Mali Loki, Leonišču in Ljubljani ter vsem drugim bolnicam po Sloveniji, vsem njegovim zvestim dobrotnikom in prijateljem za vse tako stanovne dokaze ljubezni in rodoljubja. Rajnik je vzgojil veliko duh in laške inteligence. Zato je ganljivo, da je stopalo za njegovo krsto toliko odličnih mož in bojevnikov za naroda čast in pravdo. Tudi tem vsem, zlasti še koroškimi rojakom in prvobornim, ki njih imena beremo v listih, posebej še našemu Jaki Spicarju, velja naša zahvala. Tudi vsem ostalim. Bog jim povrni! Duh Gabronov pa naj živi tostran in onstran gor! Večnaja mu pamjat!

Skočidol-Ljubljana, dne 1. majnika 1927.
Skočidolski farani. Tom. Ulbing, farnik.

Vabilo

na

redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Kostanjah, ki se vrši

dne 22. majnika 1927

ob 2. uri popoldne pri pd. Najbirtu na Kostanjah.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1926.
3. Slučajnosti.

V slučaju, da bi ta občni zbor vsled preslabe udeležbe ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število članov.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

58

Vabilo

na

redni letni občni zbor

„Št. Jakobske posojilnice v Ružu r. z. z. n. z.“, ki se vrši dne 22. majnika 1927 ob 3. uri popoldne v lastnih prostorih v „Št. Jakobu.“

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo odbora o nastavitvi zlate začetne bilance.
3. Odobritev zlate začetne bilance s 1. I. 1926.
4. Sprememba pravil radi zlate bilance.
5. Poročilo o letnem računu.
6. Odobritev računskega zaključka za leto 1926.
7. Volitev načelstva.
8. Določitev števila in izvolitev računskih pregledovalcev.
9. Raznoterosti.

Načelstvo.

59

Brezhibni

blagovni ostanki po teži

najmanj 8 metrov dolgi, za vsako vrsto perila, tudi dvojno široki, tudi v obrisačah po 6½ šilinga za kilo t. j. daleč pod normalno ceno za meter.

Vzorci brezplačno.

Gebr. Reichart,

ustanovljeno 1890. Baumwollwaren - Fabrikation Dornbirn, Vorarlberg.

61